

Besluit Verlenen ontheffing

Gemeente Harderwijk
T.a.v. mevrouw L.D. Schravendeel
Havendam 56
3841 AA HARDERWIJK

Datum
28 april 2022

Zaaknummer
2021-010978

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 20

Locatie
Fokko Kortlanglaan 169, Harderwijk

Gemeente
Harderwijk

Activiteit
Slopen opstallen en bodemsanering ten behoeve van
woningbouw en waterberging

Beste mevrouw Schravendeel,

Hierbij ontvangt u een definitief besluit over bovengenoemde aanvraag.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 zijn kaarten van het projectgebied opgenomen en in bijlage 3 de mitigerende maatregelen. Neem alle bijlagen goed door.

Definitief besluit

Wij verlenen u deze ontheffing.

U ontvangt nu het definitieve besluit. Wij publiceren dit besluit op www.overheid.nl. Diegenen die een zienswijze hebben ingediend, kunnen in beroep gaan tegen het besluit.

Datum
28 april 2022

Zaaknummer
2021-010978

Blad
2 van 20

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](http:// gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Erik Steenbergen
Teammanager Vergunningverlening

Documentnummers inzage stukken:

03523422, 03523425, 03523427, 03523429, 03523433, 03523434, 03523435, 03523437,
03523438, 03567408, 03637821, 03637822

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Kaarten projectgebied
- Bijlage 3 – Mitigerende maatregelen

Beroep

Degenen die een zienswijze hebben ingediend en andere belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroep schrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

Datum
28 april 2022

Zaaknummer
2021-010978

Blad
3 van 20

BIJLAGE 1 - TOELICHTING BESLUIT

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Gemeente Harderwijk, Havendam 56, 3841 AA Harderwijk, hierna te noemen de aanvrager, van 13 augustus 2021 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie en overige verplichtingen*.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 13 augustus 2021 ontvingen wij een aanvraag van Gemeente Harderwijk voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.1 lid 2 voor het opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren van de huismus en steenuil en artikel 3.5 lid 2 en lid 4 voor het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en het opzettelijk verstoren van vleermuizen.

De ontheffing wordt aangevraagd op grond van de volgende wettelijke belangen:

- Ten aanzien van de steenuil en huismus: in het belang van volksgezondheid of openbare veiligheid (Artikel 3.3 lid 4b onder 1 van de Wnb);
- Ten aanzien van de gewone dwergvleermuis: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb).

Op 3 februari 2022 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij per e-mail 13 december 2021 van datum hebben verzocht.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Er heeft een toets plaatsgevonden naar de effecten van de werkzaamheden en de stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied. Er is aangegeven dat er geen negatieve effecten zijn. De initiatiefnemer vraagt geen vergunning aan.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Wij hebben binnen deze termijn geen zienswijzen ontvangen.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Datum
28 april 2022

Zaaknummer
2021-010978

Blad
4 van 20

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op de artikelen 3.3 lid 1, lid 4 en lid 5 en 3.8 lid 1 en lid 5 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Gemeente Harderwijk, Havendam 56, 3841 AA Harderwijk;

voor de soorten, verbodsbepalingen en wettelijke belangen zoals weergegeven in tabel 1

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod		Belang
Huismus (<i>Passer domesticus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A
Steenuil (<i>Athene noctua</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	B
	Artikel 3.5 lid 4	Het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	

Belang:

- A. Artikel 3.3 lid 4b onder 1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.
- B. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor Fokko Kortlanglaan 169, Harderwijk zoals aangegeven in figuur 1 en 2 van bijlage 2.
2. De werkzaamheden moeten uiterlijk 31-12-2025 zijn uitgevoerd.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soorten, verboden en belangen zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend.

Datum

28 april 2022

Zaaknummer

2021-010978

Blad

5 van 20

Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-010978.

5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-010978.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-010978.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de huismus, steenuil en gewone dwergvleermuis.
11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden dient door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding te worden verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-010978. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.
12. Vanaf het moment dat verstorende werkzaamheden plaatsvinden is de ontheffinghouder ervoor verantwoordelijk dat de ecologisch deskundige tijdens de ecologische begeleiding alle bevindingen bijhoudt in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen.

---

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Datum
28 april 2022

Zaaknummer
2021-010978

Blad
6 van 20

Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de projectlocatie en dient door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.

13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2021-010978.

Soortspecifieke voorschriften

14. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd in tabel 2 en die zijn opgenomen in bijlage 3 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.
15. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elk geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen en het ongeschikt maken van verblijfplaatsen.
16. Voor het ongeschikt maken voor vogels en vleermuizen mogen geen zelf-expanderende vulmiddelen (zoals purschuim) gebruikt worden om gaten dicht te zetten en geen netten of andere materialen te gebruiken waarin ze verstrikt kunnen raken.
17. Verstorende werkzaamheden vinden plaats in de periode september-januari, buiten de kwetsbare broedperiode van de vogelsoorten die voorkomen binnen het projectgebied.
18. De nest- en rustplaatsen van de huismus en steenuil in de opstallen dienen voorafgaand aan de sloop ongeschikt gemaakt te worden. Het ongeschikt maken moet gebeuren onder gunstige omstandigheden, dat wil zeggen droog, niet-vriezend en onder 6 Bft. Daar er op de locaties van de nestplaatsen van huismus ook (overwinterende) vleermuizen aanwezig kunnen zijn, dient het ongeschikt maken voor huismuis in de actieve periode van vleermuizen te worden uitgevoerd. Ongeschikt maken voor de huismus moet daarom gebeuren in september/oktober. Na het ongeschikt maken vindt 1 dag tot maximaal 3 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden een nadere controle plaats of de vogels echt vertrokken zijn.
19. Indien bij de controleronde nog huismussen of steenuilen worden aangetroffen, dienen in overleg met de ecologisch deskundige aanvullende maatregelen te worden getroffen om de nesten ongeschikt te maken. Ook na deze maatregelen dient een controle uitgevoerd te worden of de vogels echt vertrokken zijn, zoals omschreven bij voorschrift 18. Deze cyclus dient net zolang herhaald te worden totdat er geen huismussen en steenuilen meer worden waargenomen in de opstallen.
20. Aanwezige bomen en struiken, foerageer- en drinkmogelijkheden en zandige plekken voor stofbaden, blijven binnen het projectgebied tijdens en na de sloop- en herinrichtingswerkzaamheden zoveel mogelijk behouden. Het verwijderen van enkele struiken direct rondom de te slopen opstallen is toegestaan, zolang dit zorgvuldig wordt gedaan en onder begeleiding van de ecologisch deskundige.
21. De woning dient voor de sloop ongeschikt te worden gemaakt voor vleermuizen. Er mag alleen ongeschikt gemaakt worden in het actieve seizoen van vleermuizen, lopend van 1 april tot 15 oktober en niet in de kwetsbare kraamperiode (niet tussen 1 mei en 15 juli). Het ongeschikt maken dient maximaal 2 weken voor de werkzaamheden te worden uitgevoerd. Echter tussen het ongeschikt maken en de start van de werkzaamheden moeten wel minimaal drie dagen zitten waarop het weer bij zonsondergang geschikt is geweest voor vleermuizen; minimaal 10 graden Celsius, weinig wind (< 5 Bft) en droog.

Datum
28 april 2022

Zaaknummer
2021-010978

Blad
7 van 20

Na deze drie dagen dient nogmaals met een avondcontrole door een vleermuisdeskundige, en bij geschikt weer voor vleermuizen, gecontroleerd te worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn. Daar waar de werkzaamheden in de winterperiode moeten plaatsvinden, dient het ongeschikt maken en deze controle tussen 15 september en 15 oktober te worden uitgevoerd.

22. Voor het ongeschikt maken voor vleermuizen, worden bij voorkeur dakbedekking, dakbeschot, gevelbetimmering, boeiboorden, muurplaten en kozijnen zoveel mogelijk handmatig verwijderd. Als dit niet mogelijk is, of naar verwachting niet voldoende, dienen alle potentiële in-/uitvliegopeningen door middel van exclusion flaps afgesloten te worden. Waar nodig kan de woning met bouwlampen sterk verlicht worden.
23. Indien bij de controleronde nog uitvliegende vleermuizen worden waargenomen, dienen in overleg met de ecologisch deskundige aanvullende maatregelen te worden getroffen om de verblijfplaatsen ongeschikt te maken. Ook na deze maatregelen dient een controle uitgevoerd te worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn, zoals omschreven bij voorschrift 21. Deze cyclus dient net zolang herhaald te worden totdat er geen uitvliegende vleermuizen meer worden waargenomen.
24. Indien tijdens de sloopwerkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, dient het werk ter plaatse stopgezet te worden totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient hierbij geraadpleegd te worden. Indien de vleermuizen niet uit zichzelf vertrekken, dient contact opgenomen te worden met de provincie Gelderland om toestemming te vragen voor aanvullende maatregelen.
25. De voorgeschreven voorzieningen zoals beschreven in tabel 3 moeten conform de richtlijnen uit de kennisdocumenten van BIJ12 geplaatst worden (hoogte, expositie, etc.). De ontheffinghouder dient erop toe te zien dat de voorzieningen duurzaam zijn en te allen tijde functioneel blijven.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

In de aanvraag beschreven project

Gemeente Harderwijk is voornemens op de locatie Fokko Kortlanglaan 169, gelegen aan de zuidzijde van Harderwijk, woningbouw en waterberging te realiseren. Hiertoe dienen alle bestaande opstallen op het terrein te worden gesloopt en moet op een aantal locaties de bodem worden gesaneerd (asbest). De huidige en nieuwe situatie binnen het projectgebied zijn weergegeven op respectievelijk figuur 2 en 3 van bijlage 3.

De voorgenomen sloop en de bodemsanering betreffen de volgende werkzaamheden:

- Sloop van de aanwezige opstallen;
- Verwijderen van groen direct rondom opstallen;
- Bodemsanering (asbest). De locaties voor de bodemsanering zijn weergegeven op figuur 4 in bijlage 2. Bij de sanering komt tijdelijk ongeveer 1500 m² groen (grasland, een klein deel kruidenrijke ruigte en enkele struiken) tijdelijk te vervallen. Na sanering wordt dit areaal ingericht als kruidenrijk grasland waar spontane opslag van houtige gewassen wordt toegestaan.
- Slooplocatie opruimen en beheerbaar maken/bouwrijp maken.

Datum
28 april 2022

Zaaknummer
2021-010978

Blad
8 van 20

De planning is om de sloop- en saneringswerkzaamheden zo snel mogelijk uit te voeren. Aangezien rekening moet worden gehouden met de kwetsbare perioden van de in het projectgebied aanwezige beschermde soorten zal dit hoogstwaarschijnlijk vanaf oktober 2022 plaatsvinden.

Na de sloop- en saneringswerkzaamheden wordt een deel van het projectgebied heringericht voor waterretentie en woningbouw. Deze ontwikkeling omvat de volgende werkzaamheden:

- Een deel van de slooplocatie bouwrijp maken;
- Inrichting van de woonkavel;
- Realisatie van bebouwing;
- Een deel van het projectgebied uitdiepen voor waterretentie.

De exacte planning van de herinrichtingswerkzaamheden staat nog niet geheel vast. De beoogde doorlooptijd is van eind 2022-eind 2025.

Onderzoek

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in de bij de aanvraag gevoegde rapportages *Quickscan natuur planwijziging Fokko Kortlanglaan 169, Harderwijk (Groenewold, 2018)* en *Nader onderzoek steenuil, vleermuizen, huismus en kleine marters Fokko Kortlanglaan 169, Harderwijk (idverde, 2021)*. Als vooronderzoek is door adviesbureau Groenewold bronnenonderzoek verricht, waarbij de NDFF en waarneming.nl zijn geraadpleegd, en een locatiebezoek uitgevoerd op 26 oktober 2018. Tijdens het locatieonderzoek is aandacht besteed aan alle beschermde planten- en diersoorten. In de periode maart-september 2021 heeft adviesbureau idverde nader onderzoek gedaan naar de steenuil, vleermuizen, huismus en kleine marterachtigen. Dit nader onderzoek heeft plaatsgevonden op basis van het Vleermuisprotocol 2017, de kennisdocumenten Gewone dwergvleermuis, Steenuil en Huismus van BIJ12 en de handreiking Kleine marters in relatie tot soortenbescherming van de Provincie Noord-Brabant.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Tijdens de onderzoeken zijn in het projectgebied aangetroffen:

- 2 nesten van huismus;
- 1 zomerverblijf en 2 paarverblijven van gewone dwergvleermuis;
- Zit-/uitkijkposten en een rustplaats van steenuil;

Niet aangetroffen zijn:

- reptielen, beschermde, niet vrijgestelde amfibieën, overige beschermde, niet vrijgestelde zoogdieren, beschermde planten, vissen, beschermde vlinders of andere ongewervelden.

In de aanvraag beschreven effecten van de werkzaamheden op de ecologische waarden

Door de werkzaamheden worden:

- 2 nesten van huismus vernield;
- 1 zomerverblijf en 2 paarverblijven van gewone dwergvleermuis vernield;
- Zit-/uitkijkposten en een rustplaats van steenuil vernield;

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

De werkzaamheden worden buiten het broedseizoen uitgevoerd.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden niet voldoende in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

Datum
28 april 2022

Zaaknummer
2021-010978

Blad
9 van 20

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus, steenuil en gewone dwergvleermuis te beperken worden maatregelen voorgesteld. De mitigerende maatregelen zijn beschreven in hoofdstuk 6 op pagina 15-22 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage *Activiteitenplan steenuil, huismus en gewone dwergvleermuis (idverde, 2022)*. De maatregelen die de aanvrager dient uit te voeren zijn per soort uitgewerkt in tabel 2 onder het kopje *Beoordeling* in deze ontheffing. In bijlage 3 van deze ontheffing zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen.

Beoordeling

Beoordeling ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is.

Naar aanleiding van bovenstaande zijn alle uit te voeren mitigerende maatregelen in onderstaande tabel opgenomen.

Tabel 3 Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige periodes	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Huisumus	<p>Het ongeschikt maken en de sloop van de woning moeten buiten het broedseizoen van de huismus worden uitgevoerd, die loopt van maart t/m augustus.</p> <p>Het ongeschikt maken van de woning moet worden uitgevoerd onder gunstige omstandigheden, dat wil zeggen droog, niet-vriezend en onder 6 Bft.</p> <p>Daar er op de locaties van de nestplaatsen van huismus ook (overwinterende) vleermuizen aanwezig kunnen zijn, dient het ongeschikt maken voor de huismus in de actieve periode van vleermuizen te worden uitgevoerd. Ongeschikt maken voor de huismus moet daarom gebeuren in september/oktober.</p>	<p>Er is reeds een mussentil in de directe omgeving van het projectgebied geplaatst. Daarnaast worden er ten minste 3 maanden voorafgaand aan de werkzaamheden nog 4 losse kasten opgehangen. In figuur 1 van bijlage 3 zijn de locaties van deze voorzieningen opgenomen. De voorzieningen worden jaarlijks gemonitord door de gemeente Harderwijk.</p>	<p>Voorafgaand aan de sloop worden de nestplaatsen in de woning ongeschikt gemaakt door voorzichtig handmatig dakpannen te verwijderen.</p> <p>Na het ongeschikt maken vindt 1 dag tot maximaal 3 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden een nadere controle plaats of de vogels echt vertrokken zijn.</p> <p>Indien bij de controlerende nog huismussen worden aangetroffen, dienen in overleg met de ecologisch deskundige aanvullende maatregelen te worden getroffen om de nestplaatsen ongeschikt te maken. Ook na deze maatregelen dient een controle uitgevoerd te worden of de vogels echt vertrokken zijn. Deze cyclus dient net zolang herhaald te worden totdat er geen huismussen meer worden waargenomen.</p>	<p>Als duurzame vervanging van de twee nestplaatsen die verloren gaan met de sloop van de woning worden in de nieuwe bebouwing 4 permanente nestplaatsen gerealiseerd in de vorm van vaste nestkasten, nestpannen of geheel toegankelijke dakranden.</p> <p>De exacte locaties en het ontwerp van de permanente voorzieningen worden bepaald in overleg met de ecologisch deskundige en vastgelegd in het logboek. Er mogen geen belemmerende elementen in de in- en uitvliegroute zoals bomen, vlaggenmasten, steigers, etc.</p> <p>De foerageer- en drinkmogelijkheden voor de huismus veranderen zo min mogelijk tijdens en na de sloop- en herinrichtingswerkzaamheden.</p> <p>Er blijven voldoende zandige plekken aanwezig, waar huismussen hun stofbaden kunnen nemen.</p>

Datum
28 april 2022

Zaaknummer
2021-010978

Blad
10 van 20

Steenuil	Het ongeschikt maken en de sloop van de schuren moeten buiten het broedseizoen van de steenuil worden uitgevoerd, die loopt van februari t/m juli.	N.v.t. omdat er direct permanente maatregelen worden getroffen.	<p>Voorafgaand aan de sloop worden de schuren ongeschikt gemaakt voor de kerkuil door het voorzichtig verwijderen van de daken.</p> <p>Na het ongeschikt maken vindt 1 dag tot maximaal 3 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden een nadere controle plaats of de vogels echt vertrokken zijn.</p> <p>Indien bij de controleronde nog steenuilen worden aangetroffen, dienen in overleg met de ecologisch deskundige aanvullende maatregelen te worden getroffen om de rustplaats ongeschikt te maken. Ook na deze maatregelen dient een controle uitgevoerd te worden of de vogels echt vertrokken zijn. Deze cyclus dient net zolang herhaald te worden totdat er geen steenuilen meer worden waargenomen.</p>	<p>Ter vervanging van de zit-/uitkijkposten die verloren gaan door de werkzaamheden worden nieuwe zit-/uitkijkposten gerealiseerd door diverse kleine houten paaltjes (1 tot 1,5 meter hoogte) langs de zuid- en oostrand en twee hoge houten palen (circa 4 meter hoogte) langs de westzijde van het terrein te plaatsen.</p> <p>Ter vervanging van de rustplaats die verdwijnt worden aan de noordwestelijke/zuidwestelijke zijde van het projectgebied twee steenuilkasten gerealiseerd. Deze kasten worden jaarlijks gemonitord door de Vogelbeschermingswacht Noordwest-Veluwe.</p> <p>De alternatieve voorzieningen worden uiterlijk 3 maanden voorafgaand aan de start van de werkzaamheden geplaatst. In figuur 2 van bijlage 3 zijn de locaties van deze voorzieningen opgenomen.</p> <p>Het foerageergebied wordt behouden en geoptimaliseerd door:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zoveel mogelijk behouden van (fruit)bomen, struiken en bramenstruwelen op het terrein. - Extensief beheer (maximaal 2 keer per jaar maaien) ten behoeve van het behoud van het open karakter en geschikte vegetatie voor insecten en muizen.
Gewone dwergvleermuis	Het ongeschikt maken en de sloop van de woning moeten plaatsvinden buiten de kraamperiode (die loopt van half mei tot half juli) en buiten de	Er is reeds een paalkast binnen het projectgebied geplaatst. Daarnaast worden uiterlijk half februari 2022 4 platte kasten in	Voorafgaand aan de sloop wordt de woning ongeschikt gemaakt voor vleermuizen. Voor het ongeschikt maken worden bij voorkeur dakbedekking,	Als duurzame vervanging van de twee verblijfplaatsen die verloren gaan met de sloop van de woning worden in de nieuwe bebouwing 8 inbouwkasten gerealiseerd.

Datum

28 april 2022

Zaaknummer

2021-010978

Blad

11 van 20

	winterperiode (die loopt van 1 november tot 1 april). Bij slopen in de winterperiode moet kort vóór de winter ongeschikt gemaakt worden, in de actieve periode (paarperiode), bij voorkeur van half september tot half oktober.	het projectgebied en aan de rand hiervan opgehangen. In figuur 3 van bijlage 3 zijn de locaties van deze voorzieningen opgenomen. De voorzieningen worden jaarlijks gemonitord door de gemeente Harderwijk.	<p>dakbeschot, gevelbetimmering, boeiboorden, muurplaten en kozijnen zoveel mogelijk handmatig verwijderd. Als dit niet mogelijk is, of naar verwachting niet voldoende, dienen alle potentiële in-/uitvliegopeningen door middel van exclusion flaps afgesloten te worden. Waar nodig kan de woning met bouwlampen sterk verlicht worden.</p> <p>Op het moment van ongeschikt maken en de 3 daaropvolgende dagen moet de minimale temperatuur bij zonsondergang 10°C zijn. De ecologisch deskundige dient het juiste moment van ongeschikt maken te bepalen.</p> <p>Na het ongeschikt maken dient een controle te worden uitgevoerd of de vleermuizen echt vertrokken zijn, dit is met een vleermuisonderzoek in de avond. Indien bij de nog controlerende uitvliegende vleermuizen worden waargenomen, dienen in overleg met de ecologisch deskundige aanvullende maatregelen te worden getroffen om de verblijfplaatsen ongeschikt te maken. Ook na deze maatregelen dient een controle uitgevoerd te worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn. Deze cyclus dient net zolang herhaald te worden totdat er geen uitvliegende</p>	De exacte locaties en het ontwerp van de inbouwkasten worden bepaald in overleg met de ecologisch deskundige en vastgelegd in het logboek. Er mogen geen belemmerende elementen in de in- en uitvliegroute staan zoals bomen, vlaggenmasten, steigers, etc.
--	---	---	---	---

Datum
28 april 2022

Zaaknummer
2021-010978

Blad
12 van 20

			vleermuizen meer worden waargenomen.	
--	--	--	---	--

Andere bevredigende oplossing

Andere bevredigende oplossingen van de werkzaamheden zijn beschreven in hoofdstuk 2 op pagina 8 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage *Activiteitenplan steenuil, huismus en gewone dwergvleermuis (idverde, 2022)*.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

Wij concluderen dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat. Het project kan niet op een andere plek worden uitgevoerd omdat de probleemsituatie locatiegebonden is. Vanwege de aanwezige asbest en om te kunnen voldoen aan de moderne woonstandaards is renovatie geen optie en moeten de opstallen worden gesloopt. Gezien het grote aantal en de verschillende typen incidenten op de locatie kan alleen een nieuwe invulling van het gebied de openbare veiligheid verbeteren. De planning van het project is aangepast aan de functie die de opstallen hebben voor beschermde soorten. Er is geen planning mogelijk met minder negatieve effecten op beschermde soorten.

Belang

Op pagina 7 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage *Activiteitenplan steenuil, huismus en gewone dwergvleermuis (idverde, 2022)* is beschreven welke wettelijke belangen op het project van toepassing is.

Beoordeling van belangen

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. Het betreft de belangen die zijn weergegeven in tabel 1. De woning voldoet niet meer aan de huidige normen voor wat betreft bewoonbaarheid en duurzaamheid, wat zorgt voor een onveilige en ongezonde situatie voor de bewoners. Om te kunnen voldoen aan de moderne woonstandaards is sloop de enige optie. De bodem rondom de opstallen zijn sterk verontreinigd met asbest. Daarnaast zijn op de schuren asbesthoudende platen aanwezig en zit er ook asbest in de schuren. Door verwerking of bij brand kunnen ernstige risico's ontstaan voor de volksgezondheid in de omgeving, waardoor het van groot belang is dat de asbest wordt gesaneerd. De locatie is de afgelopen jaren voor diverse illegale doeleinden gebruikt, waar bewoners in de omgeving veel overlast van hebben gehad. Een nieuwe invulling van het gebied is nodig om de openbare veiligheid te verbeteren.

Gunstige staat van instandhouding

In hoofdstuk 5 op pagina 13-14 de bij de aanvraag gevoegde rapportage *Activiteitenplan steenuil, huismus en gewone dwergvleermuis (idverde, 2022)* is beschreven in hoeverre de gunstige staat van de huismus, steenuil en gewone dwergvleermuis in het geding is door de geplande werkzaamheden.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus, steenuil en gewone dwergvleermuis. Wij kunnen hiermee instemmen. Door de sloop worden 2 nestplaatsen van de huismus, 1 zomerverblijf en 2 paarverblijven van de gewone dwergvleermuis en zit-/uitkijkposten en een rustplaats van de steenuil vernield. Door het tijdig aanbieden van zowel tijdelijke als permanente alternatieve onderkomens en door de essentiële onderdelen van het leefgebied zoveel mogelijk te behouden, is het aannemelijk dat de soorten de mogelijkheid hebben om uit te wijken en aanwezig te blijven in (de omgeving van) het plangebied. De huidige nest-, rust en verblijfplaatsen worden voorafgaand aan de sloop, maar buiten kwetsbare perioden van de soorten, ongeschikt gemaakt. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder ecologische begeleiding.

Datum

28 april 2022

Zaaknummer

2021-010978

Blad

13 van 20

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

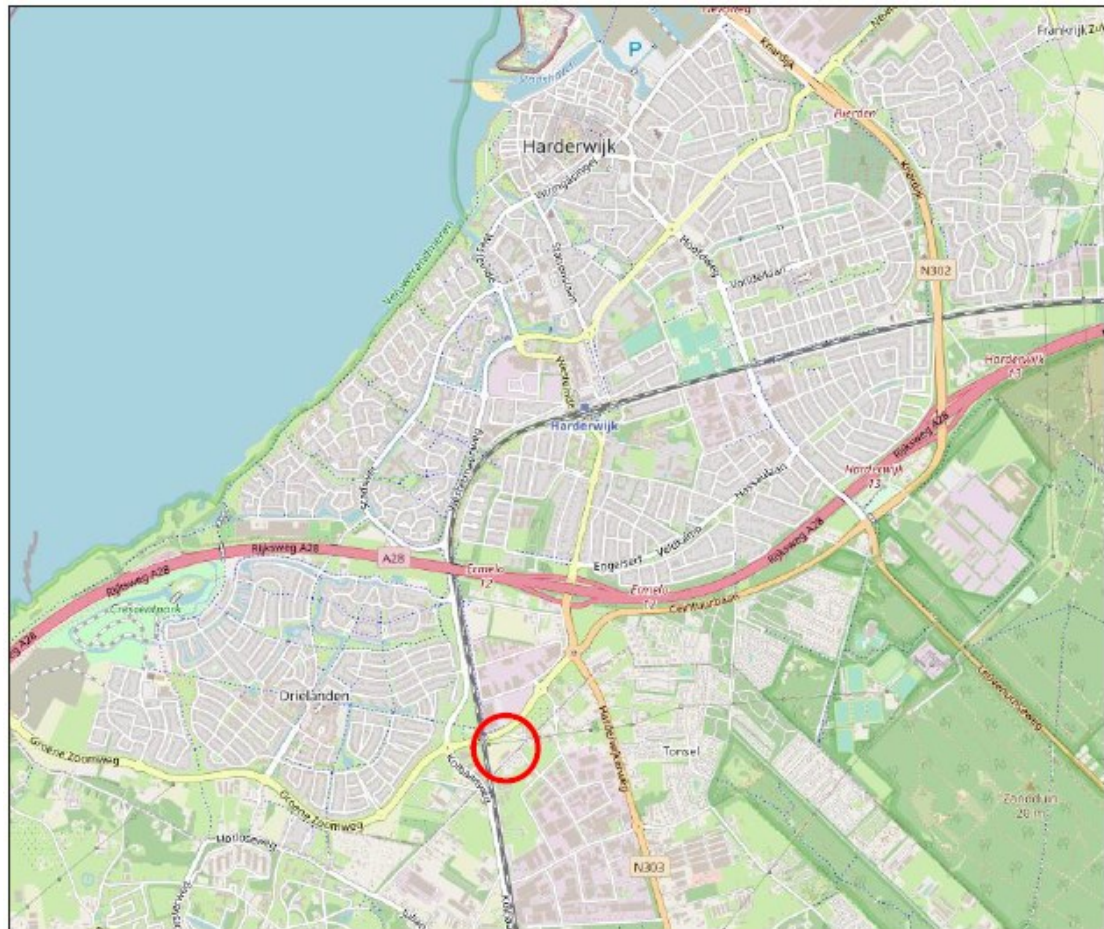
Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum
28 april 2022

Zaaknummer
2021-010978

Blad
14 van 20

BIJLAGE 2 - PROJECTGEBIED

Figuur 1. Topografische ligging projectgebied (rode cirkel). Bron: idverde, 2022.

Datum
28 april 2022

Zaaknummer
2021-010978

Blad
15 van 20

*Figuur 2. Luchtfoto projectgebied (gele omtrek). Het gebied bestaat momenteel voornamelijk uit een ruige gras-/kruidenvegetatie. Aan de noordzijde bevindt zich een waterberging en aan de zuidgrens bevindt zich de woning van Fokko Kortlanglaan 169 met ten oosten daarvan een schurencomplex.
Bron: idverde, 2022.*

Datum
28 april 2022

Zaaknummer
2021-010978

Blad
16 van 20

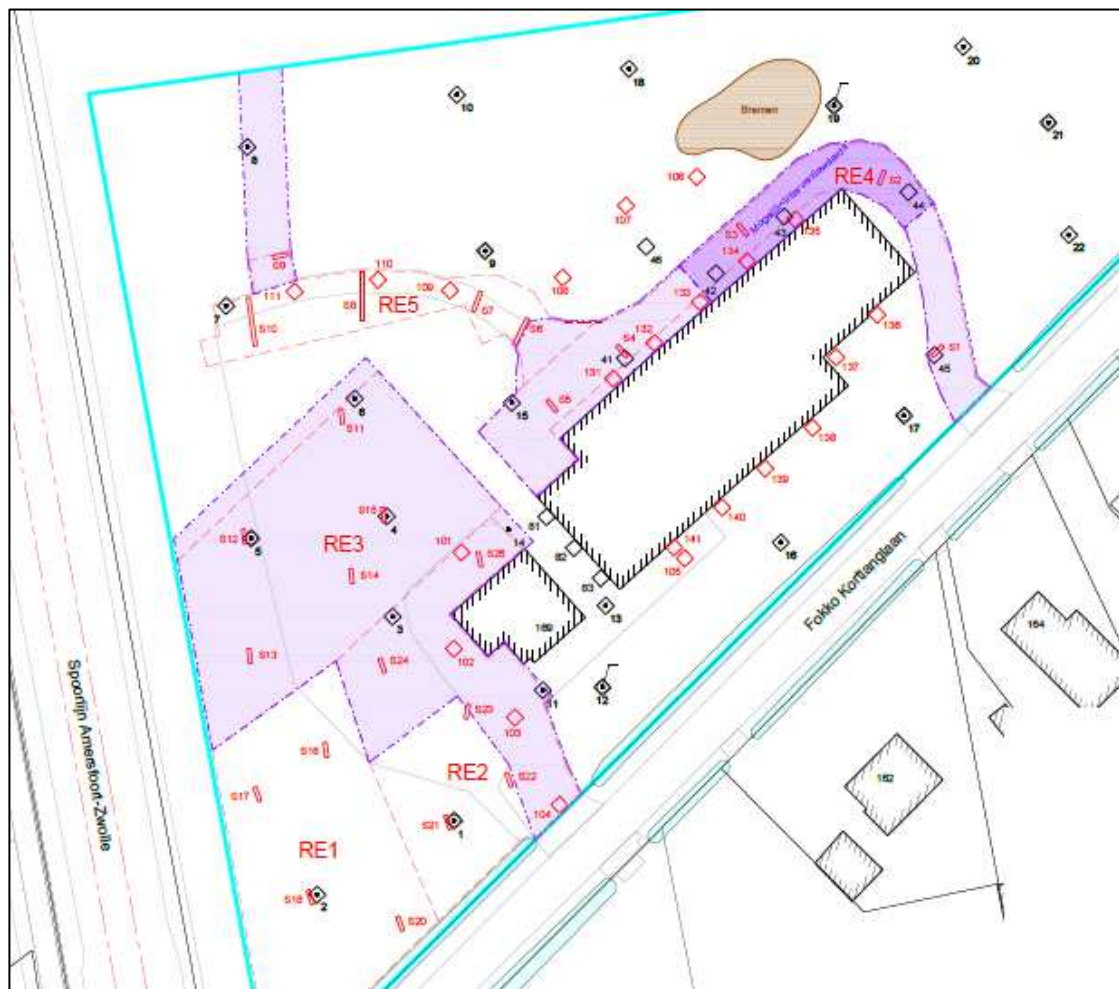
Figuur 3: Het projectgebied na de herinrichting. Bron: idverde, 2022.

Datum
28 april 2022

Zaaknummer
2021-010978

Blad
17 van 20

Figuur 4. Locaties bodemsanering (paarse vlakken). Bron: Vink, 2020.

Datum
28 april 2022

Zaaknummer
2021-010978

Blad
18 van 20

BIJLAGE 3 – MITIGERENDE MAATREGELEN

Figuur 1. Overzicht van de tijdelijke mitigatie voor de huismus met de locatie van de mussentil (gele stip) en de indicatieve locaties voor de losse nestkasten (rode stippen). De permanente voorzieningen worden in de nieuwbouw binnen het projectgebied gerealiseerd. De exacte locaties hiervan en het ontwerp worden bepaald in overleg met de ecologisch deskundige. Bron: idverde, 2022.

Datum
28 april 2022

Zaaknummer
2021-010978

Blad
19 van 20

Figuur 2. Overzicht van de permanente mitigatie voor de steenuil met de te realiseren alternatieve voorzieningen en de maatregelen die worden genomen ten behoeve van het behouden en optimaliseren van het foerageergebied. Bron: idverde, 2022.

Datum
28 april 2022

Zaaknummer
2021-010978

Blad
20 van 20

Figuur 3. Overzicht van de tijdelijke mitigatie voor de gewone dwergvleermuis met de locatie van de paalkast (blauwe stip) en het zoekgebied voor de platte kasten (rode lijnen). De permanente voorzieningen worden in de nieuwbouw binnen het projectgebied gerealiseerd. De exacte locaties hiervan en het ontwerp worden bepaald in overleg met de ecologisch deskundige. Bron: idverde, 2022.